

sek kapcsán ismertette. Dr. Vági József „Zálogjog és quasi zálogjog” címen a zálogjog és a vele rokon jogi intézmények (törvényes zálogjog, megtartási és visszatartási jog stb.) elemzését adta és e tarka alakulatoknak egyszerűsítését tartotta célszerűnek.

Legközelebb megkezdji a társaság Magyarország magán-törvénykönyvének javaslatával kapcsolatos előadássorozatot, melynek során többek között dr. Beck Salamon, dr. Gaár Vilmos, dr. Meszlény Artur, dr. Schusztér Rudolf és dr. Szladits Károly tartanak előadást.

Az Ügyvédek Reformszövetsége a kebelébe tömörült ügyvédek intenzív munkálkodása mellett ügyvédi kérdésekben nagyon komoly tevékenységet fejt ki. Programja keretében október 30-án és november 6-án a Budapesti Ügyvédi Kör helyiségeiben vitaértekezletet hívott össze, amelyen az ügyvédi munkaalkalmak kérdését exponálták. Az előadók nagyon ügyesen osztották meg az anyagot egymás között. Dr. *Helle László* a közigazgatási jog, dr. *Szalay Zoltán* a büntetőjog, dr. *Nyulászi Alajos* a pénzügyi jog, dr. *Priesender László* a perenkívüli eljárások és végül dr. *Zoltán József* a polgári peres eljárás keretein belül mutatkozó ügyvédi munkaalkalmak kérdését boncolták. Az előadók mindvégig érdekes fejtegetéseiből leszűrődött az a tény, hogy nagyon sok ügyvédi munkaalkalmat lehetne teremteni a jogkereső közönség legcsekélyebb megterhelése nélkül. A vitában résztvettek közül kiemeljük *Popper Tódort*, a budapesti kamara főtítkáráát, aki az ügyvédi munkaalkalmakat a kamara nézőpontjából ismertette, dr. *Szegő Ferenc* és dr. *Vészi Mátyás* általánosságban szóltak hozzá a vita anyagához és hangot adtak az ügyvédség azon óhajának, hogy az elhangzott eszmék felhasználásával induljon meg végre egy komoly és hathatós propaganda az ügyvédség érdekében. Dr. *Nagy Dezső Bálint* adó- és illeték-kérdésekhez, dr. *Glückssthal Andor* a perenkívüli munkaalkalmak kérdéséhez szóltak hozzá. A többi felszólaló: dr. *Rakovszky Menyhért*, dr. *Árvátfalvi Nagy István*, dr. *Leopold Elemér*, ifj. dr. *Szigeti László*, dr. *Huppert Leó*, dr. *Wagner György* és dr. *doberdói Breit Zoltán* az előadói vélemények egyes részével foglalkoztak felszólalásukban.

A vitaértekezlet befejezéséül dr. *Varannai István*, a Reformszövetség elnöke, foglalta össze az elhangzott indítványokat és eszméket és bejelentette, hogy dr. *Vészi Mátyás* indítványára a Reformszövetség ezen ankét anyagát széles körben, lehetőleg nyomtatásban is, terjeszteni fogja, végül annak úgy az értekezleten megnyilvánult, mint az életben lépten-nyomon felbukkanó óhajnak adott nyomatékos kifejezést, hogy az ügyvédség kívánja a munkaalkalmak sürgős kiszélesítését, de mindig csak a jogkereső közönség érdekeinek szigorú szem előtt tartása mellett. Ehhez képest sürgősen szükséges, éppen a közönség érdekében, hogy egyes olyan eljárások során, ahol ma az ügyvédi képviselőt fakultatív, sőt

kizárt, behozassék az ügyvédi kényszer, illetve adassék meg az ügyvéddel való képviseltetés lehetősége.

Dr. B. Z.

Jogirodalom.

A magánjogi bírói gyakorlat 1901—1927. Összeállította *dr. Szladits Károly* vezetésével a Pázmány Péter Tudományegyetem magánjogi szemináriuma. (Grill Károly kiadása, 1928.)

A magánjogi törvénykönyv kodifikációjával magánjogunk egy negyedszázadának rengeteg tudományos és gyakorlati értéket tartalmazó leltárát foglalja magában a címben említett munka.

Magánjogunk mind a mai napig legfőbb, számos vonatkozásban kizárólagos kútfeje a szokásjog volt. A szokásjognak a kútfői hierarchiában elfoglalt uralkodó helyzete nemzeti jogunk egyik karakterisztikuma és azon, ha nem is elvi megfontoláson, de sugallatszerű érzésen alapul, hogy a kódexbe szorított jogszabály sohasem lehet a viszonyok kimerítő és kizárólagos elrendezője, mert mozdulatlan formulákba merevítvé örökké mozgó jelenségeket, nem adhat mást, mint sablonokra szabott kereteket, amelyek elmosódó vonalai között könnyen elvész az életviszonyok változó árnyalataihoz simuló igazság.

Ez a jogászvilágnézet vezetett arra, hogy még ott is, ahol az életviszonyokat írott törvény szabályozza, ennek sohasem tulajdonítottunk oly szent és sérhetetlen, minden más jogalkotó tényezőt elhomályosító formai erőt, mint pl. a német és a francia felfogás. Nekünk — csak úgy, mint a régi rómainak és a ma egyedül az angolnak — a törvény is csak egyik megjelenési alakja a jognak, ugyszólván kezdeményezője és kerete a belőle fakadó szokásjogi gyakorlatnak. Ahol pedig nincsen feltétlen erővel ható törvény és ahol a szokásjog egyetlen érzékelhető és megfogható tanúsítója a bírói gyakorlat, ott természetes, hogy néhány magánjogi kodifikációnk szabálya is lassankint a jogelmélet anyagává halványodott és eleven életre a beintük foglalt jogtételek, csak úgy, mint a magánjog, sehol sem kodifikált szabályai, csak abban az alakban kerülnek, amelyet a bírói ítéletek formálásán keresztül a judikatura utján nyernek.

Ma tehát a magyar jog a Curia gyakorlatában él. És így az a rengeteg határozat, amely könyvünkben összegyűjtve élénk táru, nemcsak a jogalkotó gyakorlat fejlődésének tükré, minden rendszeres tanulmánynál elevenebben ható jogtörténeti emlék, hanem maga a *ius vigens*, az élő magyar magánjog teljes foglalata.

Ebben a vonatkozásban azonban nem hallgathatunk el egy kényszerű megállapítást, amely a könyv által elért szándékolt cél jelentőségét talán korlátozza, de a szerkesztők által intencionált magasabb gyakorlati érdekek szolgálatában áll. Reá kell mutatnunk nevezetesen arra, hogy a